

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2016 r.

991100/0230-98/2016/LJ
UNP-2016-226345

SEKRETARIAT Z-OY SZEFKA KO

L. dz.

Data wpływu 31. 06. 2016

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Stanisław Janie Hincik

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 lipca 2016 r., znak: GMS-WP-173-212/16, dotyczące *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników*, przekazuję w załączeniu stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do przedłożonego projektu, przygotowane przez Departament Legislacyjno – Prawny.

*Zugroszeni osadnicy
Ochodki*

Gertruda Uścińska

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2016 r.

991100/0230-98/2016/LJ
UNP-2016-226345

Stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, o którym mowa w piśmie z dnia 20 lipca 2016 r., znak: GMS-WP-173-212/16

Podstawowym założeniem projektu jest wydłużenie do dnia 31 grudnia 2022 r. możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej, jeżeli nie później niż w tym dniu zostaną spełnione warunki uprawniające do tej emerytury, określone w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277), tj. warunek osiągnięcia wieku co najmniej 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, podlegania przez co najmniej 30 lat ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu oraz zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. Przypomnienia wymaga, że do chwili wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 637) uprawnienie dotyczące wcześniejszego przejścia na emeryturę ubezpieczonych rolników nie było ograniczone żadną datą. Jednym z celów tej nowelizacji było ograniczenie stosowania przepisów, umożliwiających wcześniejsze zakończenie aktywności zawodowej, które dotychczas funkcjonowały w systemie emerytalnym rolników. Stąd też ustawodawca zawęził okres, w którym ubezpieczony rolnik mógł skorzystać z prawa pozwalającego mu na wcześniejsze przejście na emeryturę. Uprawnienie do wcześniejszej emerytury rolniczej zachowane zostało dla tych rolników, którzy przedstawione wyżej warunki spełnią do dnia 31 grudnia 2017 r. Także sędziowie oraz prokuratorzy, którzy ukończyli 55 lat kobieta i 60 lat mężczyzna, jeżeli przepracowali na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 30 lat mogą przejść w stan spoczynku po osiągnięciu wym. wieku, jeżeli wymagane warunki spełnią do dnia 31 grudnia 2017 r.

Podkreślić należy, że w systemie powszechnym już w 1998 r. – ustawą z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wprowadzono rozwiązania ograniczające możliwość wcześniejszego przejścia pracowników na emeryturę. Ustawodawca zachował zasadniczo taką możliwość dla ubezpieczonych urodzonych przed

dniem 1 stycznia 1949 r. W odniesieniu do ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. (nie licząc górników, mających zagwarantowane odrębne korzystniejsze zasady przechodzenia na wcześniejszą emeryturę) zachowano uprawnienia do wcześniejszego przejścia na emeryturę tylko dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r. W odniesieniu do wcześniejszych emerytur przyznawanych na dotychczasowych zasadach wprowadzono zasadę, iż wszystkie warunki uprawniające do takiej emerytury – muszą być spełnione do dnia 31 grudnia 2006 r. (termin ten został wydłużony do dnia 31 grudnia 2008 r. przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela).

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadziła w przepisach przejściowych możliwość przejścia na emeryturę (obliczaną, przynajmniej częściowo, według tzw. zreformowanych zasad), dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. Uprawnienie to dotyczy tylko ubezpieczonych, będących pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o ile na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli oni staż ubezpieczeniowy uprawniający do emerytury na dotychczasowych zasadach (tj. co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn), w tym wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Mogą oni przejść na emeryturę po ukończeniu wieku przewidzianego w dotychczasowych przepisach dla osób wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dodatkowo należy wskazać, iż możliwość skorzystania z uprawnienia do wcześniejszej emerytury mają osoby, które nie osiągnęły powszechnego wieku emerytalnego.

Wskazane wyżej ograniczenia skutkują tym, że spośród osób, które zachowały możliwość przejścia na emeryturę na dotychczasowych zasadach uprawnienia takie ma jeszcze tylko część urodzonych po 31 grudnia 1948r. osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, twórców i artystów oraz nauczycieli, tj. ta część osób, która wymagane warunki spełniła do dnia 31 grudnia 2008r., a jednocześnie nie osiągnęła jeszcze powszechnego wieku emerytalnego. Jednak w kolejnych latach, w związku z osiąganiem powszechnego wieku emerytalnego przez kolejne roczniki ubezpieczonych, krąg osób mających potencjalną możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę będzie ulegał systematycznemu zmniejszeniu. Z kolei w odniesieniu do pracowników ubiegających się o emeryturę z tytułu wykonywania przed dniem 1 stycznia 1999 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, konieczność udowodnienia na dzień 1 stycznia 1999r. stażu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat

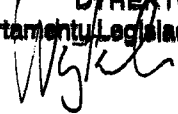
dla mężczyzn, skutkuje tym, że w praktyce możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę dotyczy wyłącznie mężczyzn urodzonych nie później niż w 1957 r. oraz kobiet urodzonych nie później niż w 1962 r. Osoby te nabędą uprawnienia do emerytury na ogół w wieku 55 lat - kobieta i 60 lat - mężczyzna, co oznacza że spełnią warunki do wcześniejszej emerytury najpóźniej w roku 2017. Po spełnieniu tych warunków, a przed ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego będą mogli jeszcze skorzystać z możliwości nabycia prawa do tego świadczenia.

Pozostawiona w systemie emerytalnym wcześniejsza emerytura jest więc wygasającym świadczeniem. Niezrozumiałe jest zatem wydłużanie możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę dla rolników, którzy przesłanki określone w art.19 ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników spełnią po dniu 31 grudnia 2017 r.

Proponowana zmiana spowoduje, iż uprawnienie do wcześniejszej emerytury rolniczej uzyskają rolnicy urodzeni nie później niż w roku 1962 - mężczyźni i 1967 r. - kobiety, jeżeli do dnia 31 grudnia 2022 r. będą się legitymowali co najmniej 30 - letnim okresem podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Wobec stopniowego podwyższania i zrównywania wieku emerytalnego, obejmującego również ubezpieczonych rolników, przyjęcie proponowanych w projekcie zmian spowodowałoby zauważalne uprzywilejowanie tej grupy zawodowej na tle pozostałych ubezpieczonych.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że likwidacja wcześniejszych emerytur rolniczych zakładała zmniejszenie od 2018 r. wydatków funduszu emerytalno-rentowego. Podniesienie i wyrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn powoduje nie tylko wzrost adekwatności świadczeń, ale znajduje również swoje uzasadnienie w kontekście społecznym oraz w zmianach demograficznych zachodzących w społeczeństwie, które w znaczący sposób wpływają na strukturę ludności według wieku.

DYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

Dominik Wojtasiak

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników

Al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa,
tel. 0-22 592 64 13; fax: 0-22 592 66 50
www.krus.gov.pl; e-mail: radarolnikow@krus.gov.pl
Warszawa, dnia 30.08.2016 r.

0000 - RR.0003.17.2016

Szanowny Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo GMS – WP – 173 - 212/16 z dnia 20 lipca 2016 r. informuję, że Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników pozytywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczaniu społecznym rolników.

Z poważaniem

dr nauk med. Andrzej Kosiniak-Kamysz

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu **31.08.2016**